

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 179/2024-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] t. č. [REDACTED], [REDACTED], proti rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 1T/28/2021 z 23. novembra 2021, uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/13/2022 zo 17. marca 2022 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Tdo/88/2023 z 31. januára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 20. februára 2024 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia jeho základných práv rozsudkom okresného súdu, uznesením krajského súdu a rozsudkom najvyššieho súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ žiada prepustenie na slobodu.
2. Podaním doručeným ústavnému súdu toho istého dňa zároveň žiada sťažovateľ ústavný súd o započítanie trestu v trvaní šiestich rokov v trestnej veci sp. zn. 3T/39/2014 do trestu v trestnej veci sp. zn. 1T 28/2021 (osem rokov). Napriek žiadosti okresný súd návrhu sťažovateľa nevyhovel a podľa sťažovateľa toto rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, čím malo dôjsť k závažnému porušeniu jeho práv. Sťažovateľ žiada, aby sa ústavný súd jeho žiadosťou zaoberal, prípadne vydal nariadenie okresnému súdu, aby jeho žiadosti o započítanie trestu vyhovel.
3. Okresný súd uznal sťažovateľa vinným zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, za čo bol

odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere osem rokov. Zároveň mu bolo uložené ochranné protialkoholické a psychiatrické liečenie ústavnou formou. O sťažovateľovi bolo rozhodnuté na tom skutkovom základe, že sa poškodenej [REDAKOVANÉ] (ku ktorej sa nastáhoval) opakovane vyhrážal, že ak ho nechá, zabije seba aj ju, čo vyvrcholilo 27. marca 2021, keď potom, ako spolu vypili fľašu vína a po jeho naliehaní na ňu, aby si išla k nemu ľahnúť do spálne, čo odmietala, jej agresívne povedal „*tak ideš alebo nejdeš si ku mne ľahnúť, ak nie, bude zle*“, následne išiel do kuchyne, otvoril zásuvku, kde boli nože a jeden z nich vzal, pričom poškodená počula aj ako ho brúsil, následne išiel do spálne, kde sa zamkol, a po 15 minútach prišiel k nej do obývačky, kde spala s maloletou dcérou, s tým, že na oboch rukách mal rezné rany a pred nimi si urobil ešte jeden rez po tom, keď maloletá chcela zavolať políciu, ktorú aj zavolala. Keď odmietla políciu odvolať, obliekol sa a s nožom, ktorým sa rezal, zastrčeným za pásom, odišiel von z bytu.

4. Krajský súd odvolanie sťažovateľa zamietol, pretože ho nepovažoval za dôvodné. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol, keď dospel k záveru, že dovolateľom uplatnené dovolacie dôvody nie sú dané.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti tvrdí, že skutok, ktorý sa mu kladie za vinu, sa nestal a zároveň bol spáchaný trestný čin na jeho osobe, ktorého sa mali dopustiť orgány činné v trestnom konaní a súd. Nezákonným a protiprávnym konaním mali uväzniť sťažovateľa a vykonštruovať proti nemu obvinenie. Mali použiť hrubú silu a nátlak, pričom dôvodom má byť „*pomsta sučianskych policajtov*“.

6. Namíeta predovšetkým skutočnosť, že mal byť odsúdený na základe výpovede jedného svedka bez relevantných dôkazov. Tvrdí, že nie je alkoholik a netrpí ani duševnou chorobou, a preto nie je nebezpečný pre seba ani pre spoločnosť.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa postupom orgánov činných v trestnom konaní a súdu:

7. Podstatná časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa spočíva v tom, že podľa sťažovateľa sa skutok nestal. Ak sa nestal, potom celý postup orgánov činných v trestnom konaní a súdov je nezákonný a protiprávny, pretože obvinenie je vykonštruované a väznenie preto neľudské. Sťažovateľ síce uvádza, že bola v jeho prípade použitá hrubá sila, hrubý nátlak a pomsta zo strany polície, avšak bez bližšej špecifikácie takého konania (kedy alebo akým spôsobom sa tak malo stať).

8. Pokiaľ ide o nezákonnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní a súdov, ústavný súd sa s argumentáciou sťažovateľa nemôže stotožniť. Ako vyplýva aj z napadnutých rozhodnutí, tieto sa opierajú o dôkazy a výpovede svedkov, ktoré boli vykonané v súlade so zákonom, pričom závery súdov sú založené na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, a to jednotlivo aj súhrne.

Skutkové zistenia, ako aj právna argumentácia súdov je logická a rozhodnutie riadne odôvodnené. Napadnuté rozhodnutie nemôže ústavný súd zrušiť (a sťažovateľa prepustiť na slobodu) len preto, že sťažovateľ tvrdí (bez toho, aby bol tento jeho záver podložený akoukoľvek argumentáciou alebo dôkazmi), že je nevinný.

9. Pokiaľ ide o údajný nátlak či použitie hrubej sily, v tejto časti je ústavná sťažnosť nešpecifikovaná – bez udania akýchkoľvek údajov o tom, kto, kedy, či akým spôsobom mal použiť takúto formu nátlaku, a preto je ústavná sťažnosť v tejto časti nepreskúmateľná. Aj v prípade, ak by bol sťažovateľ viac konkrétny, ústavnú sťažnosť by v tejto časti musel ústavný súd odmietnuť, pokiaľ sťažovateľ nevyužil iné prostriedky nápravy, ktoré má k dispozícii, ak je toho názoru, že boli porušené jeho práva v súvislosti s takým konaním (v tejto súvislosti sťažovateľ rovnako neuviedol žiadne ďalšie informácie, preto by akékoľvek ďalšie závery ústavného súdu boli predčasné a nemuseli byť vo veci relevantné).

III.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu:

10. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou zdôrazňuje, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Podstata a účel princípu subsidiarity vychádza z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013). Z princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu možno vyvodiť ústavný príkaz pre každú osobu, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, v zmysle ktorého musí rešpektovať postupnosť ústavnej ochrany, a preto pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04, II. ÚS 734/2017).

11. Sťažovateľ mal k dispozícii na ochranu označených práv proti napadnutému rozsudku okresného súdu opravný prostriedok (odvolanie), ktorý aj využil. Príslušným súdom na poskytnutie ochrany proti namietanému porušeniu práv sťažovateľa okresným súdom bol v konaní o odvolaní sťažovateľa krajský súd.

12. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc na prerokovanie ústavnej sťažnosti v časti smerujúcej proti rozsudku okresného súdu, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.3. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu:

13. S ohľadom na už uvedenú zásadu subsidiarity je potrebné konštatovať odmietnutie podanej ústavnej sťažnosti aj vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu. Sťažovateľ mal totiž k dispozícii na ochranu svojich práv proti napadnutému rozsudku krajského súdu opravný prostriedok (dovolanie), ktorý aj využil. Príslušným súdom na poskytnutie ochrany

proti namietanému porušeniu práv sťažovateľa krajským súdom bol v konaní o odvolaní sťažovateľa najvyšší súd.

14. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc na prerokovanie ústavnej sťažnosti v časti smerujúcej proti uzneseniu krajského súdu, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.4. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

15. Z podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta predovšetkým skutočnosť, že jediným priamym usvedčujúcim dôkazom, ktorý bol vykonaný súdom, bol dôkaz získaný výpoveďou svedkyne – poškodenej [REDAKOVANÉ]. Túto skutočnosť namietal aj prostredníctvom dovolania (a predtým aj prostredníctvom odvolania) podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu) a podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku (rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom). Pre posúdenie ústavnej sťažnosti bolo preto podstatné, či sa s argumentáciou sťažovateľa najvyšší súd vysporiadal a či tak urobil ústavne súladným spôsobom.

16. Najvyšší súd poukázal v prvom rade na to, že porušenie práva na obhajobu nemôže byť odôvodnené tým, že súdy, vychádzajúc zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyhodnotili dôkazy odlišným spôsobom. Medzi práva obvineného nepatrí ani vyhovieť všetkým návrhom na vykonanie dokazovania. Poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2TdoV/3/2019 z 23. septembra 2020, podľa ktorého: „... *Je na súde zvážiť, či navrhnutý dôkaz považuje za relevantný na zistenie skutkového stavu bez dôvodných pochybností. Ak dospeje k negatívnemu výsledku, je povinný rozhodnúť o odmietnutí dôkazu. Dovolací súd z predloženého spisu pritom zistil, že súd prvého stupňa sa zaoberal všetkými navrhnutými dôkazmi, pričom v prípade ich nevykonania boli návrhy zákonným spôsobom odmietnuté s náležitým odôvodnením. Dôvodnosť odmietnutia však nebol oprávnený skúmať...*“ Podľa najvyššieho súdu je plne na úvahe konajúceho súdu, aby sám rozhodol v okolnostiach prípadu, ktoré dôkazy na zistenie skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, vykoná, a to bez ohľadu na to, ktorá zo strán konania ich navrhla.

17. Z rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že okresný súd na hlavnom pojednávaní vykonal nasledovné dokazovanie:

- výsluch sťažovateľa;
- postupom podľa § 270 ods. 2 Trestného poriadku výsluch poškodenej [REDAKOVANÉ] – vyhotovený vyšetrovateľkou za prítomnosti ďalších osôb vrátane prítomnosti pribratého psychológa s použitím technického zariadenia umožňujúceho obrazovo-zvukový záznam s jeho prehratím vzhľadom na postavenie poškodenej ako obzvlášť zraniteľnej osoby z dôvodu prevencie opakovanej alebo druhotnej viktimizácie;
- výsluch svedkyne [REDAKOVANÉ] (zasahujúca policajтка) a svedkyne [REDAKOVANÉ] (matka poškodenej);
- audio záznam so zaznamenaním hovoru [REDAKOVANÉ] na linku 158;
- zápisnica o obhliadke miesta činu s pripojenou fotodokumentáciou;

- správa k zdravotnému stavu sťažovateľa, správa Ústavu na výkon väzby ■■■■■, hlásenie o použití služobného psa na pachové práce, zápisy o dychovej skúške sťažovateľa a poškodenej, listiny zdravotného charakteru sťažovateľa, register priestupkov, odpis z registra trestov, ako aj lustrácia v súdnom systéme.

18. Z rozhodnutia okresného súdu (ktoré si ústavný súd na účely konania o ústavnej sťažnosti vyžiadal) vyplýva, že sťažovateľ v priebehu konania pred okresným súdom síce navrhol početné dôkazy, ktoré však boli súdom odmietnuté. V prvom rade preto, že napriek výzve súdu s upozornením, aby bez meškania písomne oznámil súdu a ostatným stranám návrhy na vykonanie dôkazov, tieto nepredložil bez meškania, ale až po neúspešnom konaní o dohode o vine a treste. V druhom rade však vykonanie dôkazov odmietol s poukazom na § 272 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého súd odmietne vykonať dôkaz, ktorý sa týka okolnosti nepodstatnej pre rozhodnutie alebo okolnosti, ktorú možno zistiť inými, už skôr navrhnutými dôkazmi, pričom je potrebné dodať, že odmietnutie každého jedného dôkazu okresný súd dôsledne a dôkladne odôvodnil.

19. Ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci konštatuje, že pravdivosť výpovede svedkyne – poškodenej nebola spochybnená žiadnym z vykonaných dôkazov, pričom jej pravdivosti nasvedčovali aj ďalšie vykonané dôkazy. Najvyšší súd dôkladne preskúmal dovolanie sťažovateľa a žiadny z jeho záverov nemožno pokladať za arbitrárny či svojvoľný. Ústavný súd preto konštatuje, že uznesením najvyššieho súdu nedošlo k porušeniu práv sťažovateľa, a preto je sťažnosť sťažovateľa zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

III.5. K žiadosti sťažovateľa o započítanie trestu:

20. V doplnení podanej ústavne sťažnosti doručenej 20. februára 2024 sťažovateľ žiadal ústavný súd o „... *započítanie trestu v trvaní 6 rokov v trp. Spzn. 3T/39/2014 do trestu v trestnej veci v trvaní 8 rokov sp. zn. 1T28/2021*“.

21. Podstata sťažovateľovej žiadosti smeruje k § 45 ods. 3 Trestného zákona, podľa ktorého „*Ak bol páchatel súdom alebo iným orgánom potrestaný a došlo k jeho odsúdeniu pre ten istý skutok, započíta sa mu vykonaný trest do uloženého trestu, ak je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné. Rovnako postupuje súd, ak páchatelovi uložil úhrnný trest alebo súhrnný trest.*“.

22. Ústavný súd nemá právomoc akýmkoľvek spôsobom rozhodnúť o započítaní trestu, avšak považoval za vhodné v okolnostiach veci aspoň čiastočne sťažovateľovi vysvetliť, z akého dôvodu jeho žiadosti nemožno vyhovieť.

23. Ústavný súd vlastnou činnosťou zistil, že sťažovateľ podal 8. novembra 2022 žiadosť o započítaní trestu. Dňa 25. januára 2023 mu vyššia súdna úradníčka odpovedala, že započítanie trestov nie je možné, pretože niet zákonného dôvodu na započítanie, keďže sťažovateľovi boli uložené dva samostatné tresty odňatia slobody a neboli zistené zákonné podmienky pre uloženie súhrnného, resp. spoločného trestu odňatia slobody. Sťažovateľovi bolo oznámené, že vo veci sa ďalej nebude konať.

24. Dňa 13. marca 2023 bolo okresnému súdu postúpené podanie sťažovateľa, v ktorom opätovne žiadal o započítanie trestu (žiadosť poslal aj k druhej spisovej značke a tá bola postúpená okresnému súdu na vybavenie).

25. Vyššia súdna úradníčka okresného súdu uznesením zo 17. mája 2023 aj túto žiadosť sťažovateľa zamietla s totožným odôvodnením spočívajúcim v tvrdení, že na započítanie niet zákonného dôvodu. Dodala, že k započítaniu by mohlo dôjsť len vtedy, ak by v súlade so zákonom došlo k zrušeniu predchádzajúceho rozhodnutia a páchatel by bol opätovne odsúdený pre rovnaký skutok, k čomu v danom prípade nedošlo.

26. O sťažnosti sťažovateľa rozhodol samosudca okresného súdu uznesením zo 7. augusta 2023 tak, že sťažnosť zamietol. Konštatoval správnosť napadnutého uznesenia s vysvetlením, že v posudzovanej veci mohlo dôjsť len k započítaniu vykonanej väzby (čo sa aj stalo). Ďalej k § 45 ods. 3 Trestného zákona vysvetlil, že trestom, ktorý sa započítava do novo uloženého trestu v prípade odsúdenia za ten istý skutok, sa rozumie trest uložený v skoršom konaní. Podmienkou započítania je zrušenie skoršieho obvinenia (*ne bis in idem*), k čomu však nedošlo. Trest vo veci sp. zn. 1T/28/2021 bol uložený ako samostatný, nie ako trest súhrnný (a nedošlo k zrušeniu žiadneho iného rozhodnutia), a preto nie je možné vykonaný trest započítať.

27. Ústavný súd konštatuje, že okresný súd sa s návrhom sťažovateľa dôkladne a dôsledne vysporiadal. Dodáva iba, že slovné spojenie „pre ten istý skutok“ neznamená to, čo „pre ten istý trestný čin“. Z obsahu rozsudku okresného súdu ústavný súd zistil, že sťažovateľ bol v minulosti (okrem iného) odsúdený rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3T/39/2014 pre zločin vydierania vo vzťahu k jeho vtedajšej družke [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľ bol teda odsúdený pre ten istý trestný čin, ale nie pre „ten istý skutok“ – jednoducho povedané, pre ten istý skutok by bol odsúdený, ak by sa trestné konanie týkalo toho istého konania vo vzťahu k tej istej osobe (teda bývalej družke), čo zjavne nebol posudzovaný prípad. Išlo o iné konanie, za iných okolností a vo vzťahu k úplne iným osobám, a preto sťažovateľ so svojou žiadosťou nemohol byť zjavne úspešný.

28. Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

29. Podľa § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde musí byť navrhovateľ v celom konaní zastúpený advokátom, ak odsek 2 alebo § 35 neustanovuje inak. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiadala, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

30. Ústavný súd nevyzýval sťažovateľa na doplnenie ústavnej sťažnosti o údaje týkajúce sa jeho majetkových pomerov s ohľadom na to, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu by preto nebolo vyhovené.

31. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. apríla 2024

Peter Molnár
predseda senátu